

# Letela ako anjel, spadla ako čert! Dag Daniš: “Tak rýchlo ako Čaputová nepadal ani Kiska”

- CZ24 News | 22. března 2022

SLOVENSKO: Verejná dôvera k prezidentke sa zosúva blízko k 40 percentám. Zaslúžene. Zuzana Čaputová sa nie vždy správa ako hlava štátu.

Od februára/marca sú všetci lídri v červenom pásme. Nedôvera vysoko prevažuje nad dôverou. Platí to aj o prezidentke.

Je to škoda. V čase bezpečnostnej krízy by mala aspoň prezidentka tlmiť vnútorné konflikty. A prekonávať rastúcu táborovú agresivitu. Pre budúcnosť štátu a národa je to životne dôležité.

Zuzane Čaputovej sa to nedarí.

## **V krízovej palbe**

Do červeného pásma, v ktorom jej väčšina ľudí neverí, spadla ešte rýchlejšie než jej predchodca Andrej Kiska.

Prezidentke treba uznať, že to má oveľa ťažšie ako Kiska. Slovensko je – hoci stále len nepriamo – súčasťou vojny. Ľudia si vzájomne nadávajú do zradcov. Z jednej aj druhej strany sa spisujú zoznamy „agentov“ a „vnútorných nepriateľov“. Hlavné slovo má hnev. A s ním aj jeho verní súrodenci – nenávisť a agresivita. Pokusy o racionalitu sú podozrivé.

O to viac však platí, že Slovensko dnes potrebuje aspoň jedného lídra, ktorý sa pokúsi stupňovanie hnevu a devastáciu medziludských (a medzinárodných) vzťahov brzdiť. Aby sa to raz nevymklo z kontroly.

História nás predsa učí, že od zúrivých slov je len malý krok k násilnostiam. A následne k represívnemu režimu a politickým väzňom. Raz v réžii jednej víťaznej strany. O pár rokov druhej...

Austrálsky konzervatívny politológ Kenneth Minogue hlásal, že nosnou a v istom zmysle aj jedinou úlohou lídrov je predchádzať konfliktom. A agresívnym zrážkam záujmových skupín vnútri spoločnosti alebo v jej susedstve. Aby sme sa v táboroch „my“ a „oni“ nezabíjali. Alebo neposielali do basy.

A ak už dôjde k bojom a násiliu (ktoré je občas ľudskej povahe vlastné), lídri štátu majú podľa neho horúce hlavy a konflikty chladiť tak, aby sa nezvrhli na veľké. Alebo na fatálne, ktoré oberú o budúcnosť, slobodu a prosperitu niekoľko generácií. Naše deti a ich deti...

## **Ultimáta**

Hlavný dôvod, prečo sa prezidentke Čaputovej prepadla dôveryhodnosť, je jej priamy a pomerne radikálny vstup do hybridnej vojny. A do jej nosnej časti – informačnej vojny a propagandy.

Samozrejme, vo vojne je dôležité nebyť alibista a jasne pomenovať, na ktorej strane stojíte. Slovensko (s vládou aj prezidentkou) to urobilo. Podporuje Ukrajinu, ktorú vojensky napadlo Rusko. Odsudzuje ruskú agresiu. Spoločne s EÚ sa zapája do materiálnej pomoci Ukrajincom, do prijímania utečencov aj do protiruských sankcií.

Na druhej strane: rovnako dôležité je počas vojenskej hrozby krotiť rozpálené vášne a emócie. A konať racionálne. S prihliadaním na európske a slovenské záujmy. V tomto sa cení skôr umiernenosť ako radikalizmus, resp. hra na vojnových jastrabov.

Je neprezieravé a riskantné, ak dnes niektorí lídri vstupujú do konfliktu s veľkou časťou spoločnosti (podobne ako počas pandémie). A stavajú pred ňu ultimáta v štýle „kto nejde s nami, ide proti nám“. Počas pandémie sme tu mali delenie ľudí na poslušných a dezolátov. Dnes sa pre zmenu delia na jastrabov a zradcov...

Žiaľ, prezidentka si vybrala práve túto silne konfrontačnú cestu, zameranú na „exkomunikáciu“ kritikov.

### **Zoznamy „toxických“**

Začiatkom marca nás poučila, že každý, kto hovorí o závislosti od ruského plynu, „koná proti záujmom Slovenska a priamo ohrozuje bezpečnosť občanov“.

Boli to veľmi silné slová. A veľmi manipulatívne. Závislosť Slovenska od Ruska si predsa neželá nikto príčetný. Otázka stála a stojí tak, či si môžeme dovoliť rýchle obmedzenie distribúcie ruského plynu (ako na to naliehala prezidentka), alebo to tak rýchlo a radikálne nejde (na čo upozornil minister hospodárstva).

Tvrdé obchodné sankcie by zatažovali prevažne európsku peňaženku (americkú o niečo menej). Preto je celkom prirodzené, že viaceré európske štáty sú pri výzvach na bojkot ruských zdrojov energií veľmi opatrné.

O pár dní prezidentka svoje vyhlásenie musela korigovať: vraj jej ide o postupné znižovanie závislosti Európy od ruského plynu.

Najnovšie zas Zuzana Čaputová na sociálnej sieti naznačuje, že kto šíri isté typy výrokov, podporuje proruskú propagandu. Medzi podozrivými výroky zo zoznamu hlavy štátu sú aj tieto: „keď hovoríš A, povedz B“. Alebo „veci nie sú čierne-biele“. Zoznam prezidentka prebrala od redaktora Denníka N.

Prezidentka v oboch prípadoch napomína a varuje ľudí, aby si dali pozor na jazyk. Inak môžu byť obvinení, že konajú protislovensky a ohrozujú bezpečnosť občanov. Alebo že sú súčasťou proruskej propagandy (ktorú bezpečnostné služby hromadne potláčajú a vypínajú).

Tieto pokusy prezidentky už majú len máločo spoločné s argumentáciou. Ich poslaním je deliť ľudí na správne angažovaných a pochybných.

Bez hlbšieho rozlišovania, ktoré kritické názory sú racionálne a prospešné a ktoré sú propagandistické a zradné.

Iste, prezidentke nemôže nikto zakazovať, aby pritvrdila. Alebo aby sa zapojila do nálepkovania časti ľudí a do honu na „vnútorného nepriateľa“. Táto metóda – zameraná na verejné odsudzovanie, obviňovanie a vylučovanie časti spoločnosti na okraj – je vecne sporná, no pomerne účinná. Ľudia predsa nechcú byť autoritami nálepkovaní ako zradcovia. Alebo ako hrozba pre národnú bezpečnosť.

Treba však dodať jednu veľmi podstatnú vec. Delenie ľudí a odsudzovanie kritikov môže fungovať len vtedy, ak má líder, ktorý prefackáva časť spoločnosti, dostatočnú autoritu a dominantnú podporu. Teda keď s hnevom posielajú do kúta úzku extrémistickú menšinu spoločnosti.

Nie väčšinu. Ako sa to darilo Matovičovi. Kým neskončil sám v kúte.

Ak nechce prezidentka dopadnúť podobne, mohla by pri komunikácii s verejnosťou viac vážiť slová. A opatrnejšie používať svoj ostrý ukazovák.

AUTOR: Dag Daniš

[ZDROJ](#)